

KRYTERIA OCEN Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA UCZNIÓW
KLAS IV I VII ZGODNE Z PROGRAMEM NAUCZANIA
JĘZYKA POLSKIEGO „NOWE SŁOWA NA START”
SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Zgodne z nową podstawą programową
kształcenia ogólnego z dn. 14.02.2017 r.

W TRAKCIE PROCESU NAUCZANIA NAUCZYCIEL OCENIA POZIOM WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIA, OKREŚLA JEGO POSTĘPY W OPANOWANIU JEGO WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH PRZEWIDZIANYCH W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ I WYBRANYM PROGRAMIE NAUCZANIA.

Przedmiotem oceny z języka polskiego są wiadomości i umiejętności zdobywane przez ucznia w procesie nauczania. Z języka polskiego następujące obszary podlegają ocenie :

- słuchanie;
- mówienie;
- czytanie;
- pisanie;
- nauka o języku;
- ortografia i interpunkcja;

Dla klas IV i VII, zgodnie z nową podstawą programową, nauka obejmuje następujące obszary:

- kształcenie literackie i kulturowe;
- kształcenie językowe;
- tworzenie wypowiedzi;
- samokształcenie.

Na ocenę semestralną z j. polskiego składają się oceny różnych form aktywności ucznia :

- jedna/dwie oceny z prac klasowych stylistycznych;
- przynajmniej dwie oceny ze sprawdzianów gramatycznych;
- przynajmniej dwie oceny ze sprawdzianów ortograficznych;
- przynajmniej trzy oceny z prac domowych.

Oprócz tego oceniane są : kartkówki, odpowiedzi ustne, aktywność na lekcji, recytacja tekstów, dodatkowe prace dla chętnych i udział w konkursach i olimpiadach.

Ocena semestralna i roczna nie jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen. Jej podstawą są wyniki sprawdzianów i prac wykonywanych w klasie. Ocena roczna obejmuje osiągnięcia ucznia w I i II semestrze.

Uczniom posiadającym odpowiednie orzeczenia z PPP obniżane są wymagania edukacyjne zgodnie z zaleceniami tejże poradni.

Hierarchia poziomów wymagań i odpowiadające im stopnie szkolne

Treści konieczne-ocena dopuszczająca/2/;

Treści podstawowe-ocena dostateczna/3/;

Treści rozszerzające-ocena dobra/4/;

Treści dopełniające- bardzo dobra/5/;

Treści wykraczające- ocena celująca/6/.

SZCZEGÓŁOWE OSIĄGNIĘCIA KLASA IV

Kształcenie literacko-kulturowe				
Cele kształcenia	Konieczne	Podstawowe	Rozszerzające	Dopełniające
	2	3	4	5
Słuchanie	-słucha z uwagą i zrozumieniem; -odróżnia komunikaty werbalne od niewerbalnych	-jak obok, oraz: -samodzielnie odczytuje komunikaty niewerbalne -odróżnia nadawcę od odbiorcy	-jak obok, oraz: -aktywnie i uważnie słucha wypowiedzi innych osób - rozpoznaje intencję mówiącego	-jak obok, oraz: -stosuje w życiu codziennym komunikaty niewerbalne -odróżnia informacje ważne od mniej ważnych
Mówienie	-udziela samodzielnie odpowiedzi na proste pytania w krótszej i dłuższej formie -w kilku prostych zdaniach opowiada o sobie i otaczającego go rzeczywistości - przy pomocy nauczyciela lub samodzielnego przekazuje treść przeczytanego łatwego tekstu; - zna lektury we wskazanych przez nauczyciela fragmentach.	-jak obok, oraz: -opowiada o różnych wydarzeniach dotyczących otaczającej go rzeczywistości -samodzielnie odtwarza treści tekstów po cichym przeczytaniu - samodzielnie wypowiada się na temat przeczytanej lektury i innych utworów literackich; - powiada przebieg wydarzeń; - odróżnia dobre i złe zachowanie bohaterów;	-jak obok, oraz: -zna i potrafi przedstawić elementy świata przedstawionego, -potrafi oceniać postępowanie bohatera literackiego, -potrafi przedstawić treść utworu literackiego w formie ilustracji scenki dramatycznej lub krótkiej inscenizacji; - mówi z przejrzystością intencji, z uwzględnieniem różnorodnych sytuacji; - wyraża swoje refleksje i odczucia;	-jak obok, oraz: -odróżnia pojęcia narratora i podmiotu lirycznego -dokonuje autoprezentacji z uwzględnieniem własnych zainteresowań -wypowiada się na temat utworów literackich z wykorzystaniem przewidzianej w klasie IV terminologii -układa spójną wypowiedź z elementami oceny na temat obrazów, fotografii i ilustracji -wypowiada się na temat

	<ul style="list-style-type: none"> -rozumie różnicę pomiędzy światem przedstawionym utworu a światem rzeczywistym -wyodrębnia główne postacie literackie -łączy tytuły utworów z nazwiskami autorów -potrafi wyodrębnić najważniejsze wydarzenia w utworze literackim -opowiada tym co widzi na obrazie, fotografii lub ilustracji -wygłasza z pamięci krótkie fragmenty utworów -zna i stosuje zasady z korzystania zasobów bibliotecznych (biblioteki szkolnej i on-line) 	<ul style="list-style-type: none"> -rozdziela postacie zmyślone od rzeczywistych, fantastyczne od realistycznych -opisuje ustnie osoby, zwierzęta, przedmioty -wypowiada się w kilku zdaniach na temat programu telewizyjnego -wygłasza z pamięci dłuższe fragmenty utworów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada przebieg wydarzeń zgodnie z chronologią, -stosuje we własnych tekstach mówionych opis i opowiadanie, - tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> programu telewizyjnego z uwzględnieniem oceny dzieła - tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opis, list; - rozróżnia współczesne formy komunikatów: e-mail, sms; stosując je zachowuje zasady etykiety; - tworzy opowiadania twórcze; - umiejętnie selekcjonuje informacje - stosuje elementy retoryki i stylistyki w praktyce (uczestniczy w rozmowie, tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję)
Czytanie	<ul style="list-style-type: none"> -czyta cicho i głośno oraz z podziałem na role, -wyszukuje w tekście najprostsze informacje sformułowane wprost, -odróżnia wiersz od pozy, -wskazuje w wierszu wers, strofę, rym i refren - rozpoznaje czas i miejsce akcji, -wymienia bohaterów utworów, -odróżnia baśń od legendy, 	<ul style="list-style-type: none"> -jak obok, oraz: -odnajduje w wierszu epitety i porównania, -określa, kim jest osoba wypowiadająca się w wierszu i utworze epickim, -wyróżnia w tekście dialog, opis i opowiadanie, - rozwiązuje proste krzyżówki, rebusy i zagadki, -odróżnia reklamę od innych komunikatów, -wskazuje różne źródła 	<ul style="list-style-type: none"> -jak obok, oraz: -czyta głośno i cicho z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków przystankowych, -wyszukuje w tekście informacje, -określa temat utworu -wyjaśnia, co to jest wers, strofa, rym i refren, -przedstawia fabułę utworu, -dostrzega pozytywne i negatywne postawy 	<ul style="list-style-type: none"> -jak obok, oraz: -wyróżnia w utworze obrazy poetyckie. -przedstawia dosłowne i przenośne znaczenie utworu poetyckiego, -wskazuje w tekście onomatopeje, ożywienia i uosobienia, -omawia podstawowe elementy świata przedstawionego, -analizując obraz, odróżnia

	<ul style="list-style-type: none"> -rozpoznaje komiks, -korzysta ze Słownika ortograficznego i Słownika języka polskiego 	<p>informacji,</p> <ul style="list-style-type: none"> -odczytuje proste dane z wykresów - rozpoznaje w tekście literackim epitet, porównanie, przenośnie 	<p>bohaterów literackich,</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozwiązuje i układa proste krzyżówki, rebusy i zagadki, -podaje najważniejsze cechy charakterystyczne dla baśni, legendy i komiksu, -korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych, -korzysta z innych źródeł informacji, np. Internetu 	<p>portret od pejzażu i martwej natury, określa kolorystykę, opowiada o nastroju obrazu,</p> <ul style="list-style-type: none"> -odczytuje dane z wykresów, -określa plusy i minusy korzystania z komputera i oglądania telewizji; -rozpoznaje fikcję artystyczną; -wyjaśnia kim jest podmiot liryczny, narrator; -potrafi przedstawić własne odczytanie utworu i je uzasadnić -potrafi wskazać wartości w utworze.
Pisanie	<ul style="list-style-type: none"> -tworzy krótkie wypowiedzi pisemne, -tworzy krótki opis przedmiotu, zwierzęcia, osoby, -układa prosty dialog, -z pomocą nauczyciela redaguje proste formy użytkowe: zawiadomienie i kartkę pocztową, -tworzy e-mail, -wskazuje akapity w tekście, -redaguje prostą kilkudzaniową notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> -jak obok, oraz: -porządkuje wg. Chronologii plan ogólny wydarzeń, -samodzielnie redaguje proste formy użytkowe: zawiadomienie, kartkę pocztową i ogłoszenie, -układa krótki list o charakterze prywatnym, -samodzielnie redaguje kilkudzaniową notatkę, -potrafi w formie pisemnej zredagować opowiadanie odtwórcze, -próbuje częściowo scharakteryzować bohatera literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> -jak obok, oraz: -konstruuje wypowiedzenia jednozdaniowe różnego typu z zachowaniem reguł ortograficznych, -podejmuje próbę sporządzenia planu ogólnego wydarzeń, -układa poprawnie i zapisuje dialog, -redaguje list z zastosowaniem zwrotów grzecznościowych, -redaguje krótkie opowiadanie twórcze oparte na własnych doświadczeniach, -wspólnie redaguje i zapisuje krótką rozmowę związaną z codzienną sytuacją. 	<ul style="list-style-type: none"> -jak obok, oraz: -redaguje krótki plan na podstawie opowiadania, -redaguje opis przedmiotu, zwierzęcia i osoby, -układa samodzielnie baśń, -na podstawie informacji zapisuje dane w postaci graficznej, -stosuje akapity w dłuższych wypowiedziach pisemnych, -pisze o przeżyciach i stanach psychicznych bohaterów, -podejmuje samodzielne próby wprowadzania dialogu do opowiadania; - stosuje elementy retoryki i stylistyki w praktyce (uczestniczy w rozmowie, tworzy logiczną i

				uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny, rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi).
--	--	--	--	---

Odniesienie do podstawy programowej

- Pojęcia nadawcy i odbiorcy, sposoby rozpoznawania intencji wypowiedzi (np. pytam, odpowiadam, informuję, proszę)
- Właściwości opowiadania, opisu, dialogu oraz prostych form użytkowych.
- Terminy związane z przekazami ikonicznymi, radiem, telewizją, filmem, teatrem, prasą.
- Akcent wyrazowy, intonacja.
- Różnice między językiem potocznym a językiem literatury oraz językiem regionu.
- Terminy: bohater, wątek, akcja, autor, narrator, epitet, porównanie, wyraz dźwiękonaśladowczy, rym, zwrotka, refren, baśń, opowiadanie, powieść, proza, poezja.
- Wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące, w tym równoważniki zdań.

Kształcenie językowe – nauka o języku				
Cele kształcenia	Konieczne 2	Podstawowe 3	Rozszerzające 4	Dopełniające 5
Formy porozumiewania się	-umiejętnie komunikuje się w sytuacjach codziennych, -używa form grzecznościowych	jak obok, oraz: -przedstawia się w zależności od sytuacji	-jak obok, oraz: -wyraża własne uczucia, -formułuje prośbę i podziękowanie, -rozróżnia nadawcę i odbiorcę	-jak obok, oraz: -dobiera właściwe argumenty, -zna podstawową zasadę akcentowania, poprawnie akcentuje dane przykłady - rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała)

Czasownik	- odróżnia czasownik od innych części mowy; - odmienia czasownik przez osoby.	- jak obok, oraz: - odróżnia formy osobowe od nieosobowych, - odróżnia rodzaj męskoosobowy	- jak obok, oraz: - tworzy poprawne formy trudnych czasowników, - odmienia czasowniki i używa ich w zdaniu	- jak obok, oraz: - używa bezokoliczników, - poprawnie stosuje czasowniki w różnych rodzajach - potrafi określić liczby, osobę/osoby i czas.
Rzeczownik	- odróżnia rzeczownik od innych części mowy, - odmienia rzeczownik przez przypadki	- jak obok, oraz: - stosuje różne formy rzeczowników w zdaniach, - określa rodzaj rzeczownika	- jak obok, oraz: - odróżnia rzeczowniki pospolite od własnych i poprawnie je zapisuje, - ustala, o czym informują liczby i przypadki rzeczownika, - określa formy rzeczowników	- jak obok, oraz: - buduje zdania z różnymi formami rzeczowników, - ustala, jakich przypadków rzeczownika wymagają poszczególne czasowniki
Przymiotnik i przysłówek	- odróżnia przymiotnik i przysłówek od innych części mowy, - odmienia przymiotnik przez przypadki	- jak obok, oraz: - wyszukuje przymiotniki i przysłówki w tekście	- jak obok, oraz: - umie zastosować odpowiednie formy przymiotnika w zdaniu, - posługuje się przysłówkami w zdaniu	- jak obok, oraz: - uzupełnia tekst odpowiednimi formami przymiotnika, - dostrzega związki między przysłówkiem a czasownikiem oraz przymiotnikiem i rzeczownikiem
Przyimek i spójnik	- odróżnia przyimek i spójnik od innych części mowy	- jak obok, oraz: - tworzy wyrażenia przyimkowe	- jak obok, oraz: - używa spójników i przyimków w zdaniach	- jak obok, oraz: - ustala funkcje przyimków i spójników w zdaniach
Partykuła	- odróżnia partykułę od innych części mowy.	- jak obok, oraz: - zna funkcję partykuły w tekście - potrafi wyróżnić partykułę w tekście.	- jak obok, oraz: - rozumie funkcję partykuły	- jak obok, oraz: - stosuje poprawne formy partykuły w piśmie i mowie.
Wykrzyknienia	- odróżnia wykrzyknienie od innych części mowy.	- jak obok, oraz: - zna funkcję wykrzyknienia w tekście - potrafi wyróżnić wykrzyknienie w tekście.	jak obok, oraz: - rozumie funkcję wykrzyknienia	- jak obok, oraz: - stosuje poprawne formy wykrzyknienia w piśmie i mowie.

<p>Zdanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> -buduje zdania pojedyncze, -rozumie pojęcie zdania; - potrafi je wyodrębnić w mowie i w piśmie 	<ul style="list-style-type: none"> -jak obok, oraz: -odróżnia zdanie od innych wypowiedzeń, -buduje zdania pojedyncze nierozwinięte, -rozumie pojęcie zdania nierozwiniętego i rozwiniętego; potrafi rozwinąć zdanie proste, -na podstawie liczby orzeczeń rozpoznaje zdanie pojedyncze i złożone 	<ul style="list-style-type: none"> -jak obok, oraz: -samodzielnie rozróżnia zdanie pojedyncze od złożonych, -buduje zdania pojedyncze rozwinięte 	<ul style="list-style-type: none"> -jak obok, oraz: -używa zdań zgodnie z intencją nadawcy, -stosuje odpowiednie znaki interpunkcyjne w tekście - rozpoznaje typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze i złożone, równoważniki zdań, wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe (rozumie ich funkcję i je stosuje); - przekształca konstrukcje składniowe np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie.
<p>Podmiot i orzeczenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> -wskazuje różnice między częścią mowy a częścią zdania 	<ul style="list-style-type: none"> -jak obok, oraz: -odszukuje w zdaniu główne części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> -jak obok, oraz: -dodaje określenia do podmiotu i orzeczenia, -zauważa związki między podmiotem i orzeczeniem 	<ul style="list-style-type: none"> -jak obok, oraz: -rozwija zdania poprzez dodawanie określeń do podmiotu i orzeczenia; - rozpoznaje funkcje składniowe w wypowiedzeniach grupy podmiotu i grupę orzeczenia
<p>Formy wypowiedzi</p>	<ul style="list-style-type: none"> -wskazuje nadawcę i odbiorcę, -wyróżnia elementy kartki pocztowej i listu, -umiejętnie adresuje kartkę pocztową i list, -konstruuje zwięzłe 	<ul style="list-style-type: none"> -jak obok, oraz: -używa zwrotów grzecznościowych, -odróżnia opis od innych form wypowiedzi, -wskazuje różnicę między opisem postaci i przedmiotu, 	<ul style="list-style-type: none"> -jak obok, oraz: -poprawnie konstruuje wypowiedź, -określa tematykę ogłoszenia i zawiadomienia, -zachowuje chronologię wydarzeń w opowiadaniu, 	<ul style="list-style-type: none"> -jak obok, oraz: -tworzy opis na podstawie ilustracji lub zdjęcia, -wplata do opowiadania inne formy wypowiedzi, -pisze poprawnie pod względem ortograficznym,

	wypowiedzi	-tworzy opowiadanie na podstawie podanego planu, -tworzy krótkie wypowiedzi z dialogiem, -uzupełnia dialogiem komiks	-prawidłowo zapisuje dialog	interpunkcyjnym i gramatycznym
--	------------	--	-----------------------------	--------------------------------

Odniesienie do podstawy programowej

- Pojęcia nadawcy i odbiorcy, sposoby rozpoznawania intencji wypowiedzi.
- Odmienne i nieodmienne części mowy oraz podstawowe kategorie fleksyjne.
- Wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące, w tym zdania i równoważniki zdań.
- Związki wyrazów w zdaniu, w tym rola podmiotu i orzeczenia.
- Rodzaje głosek.
- Akcent wyrazowy, intonacja.
- Właściwości opowiadania, opisu, dialogu oraz pozostałych form użytkowych.
- **Retoryka i praktyczna stylistyka.**

Ortografia i interpunkcja				
Ortografia	-poprawnie przenosi wyrazy	-jak obok, oraz: -podejmuje próbę pisania z zachowaniem reguł ortograficznych	-jak obok, oraz: -formułuje podstawowe reguły ortograficzne i stosuje je w praktyce	-jak obok, oraz: -świadomie stosuje reguły ortograficzne
Interpunkcja	-stawia przecinek przed niektórymi spójnikami	-jak obok, oraz: -podejmuje próbę samodzielnego zapisu dialogu z użyciem odpowiednich znaków interpunkcyjnych	-jak obok, oraz: -określa przed jakimi spójnikami stawia się przecinki, a które spójniki tego nie wymagają	-jak obok, oraz: -stosuje wiedzę w praktyce

OCENA CELUJĄCA

Uczeń :

- czyta teksty spoza listy lektur obowiązkowych;
- twórczo prezentuje wybrane lektury;
- samodzielnie gromadzi i twórczo opracowuje wiadomości z różnych źródeł na wskazany temat;
- swobodnie prezentuje rozległą wiedzę na wskazany lub wybrany temat;
- inicjuje dyskusje, podsumowuje rozważania;
- świadomie posługuje się podstawowymi środkami stylistycznymi w celu ożywienia i uplastycznienia własnej wypowiedzi;
- redaguje teksty przemyślane pod względem kompozycyjnym, bogate treściowo, wyróżniające się twórczym ujęciem problemu i napisane żywym, barwnym językiem;
- odnosi sukcesy w poza szkolnych konkursach polonistycznych;
- aktywnie uczestniczy w polonistycznych przedsięwzięciach organizowanych na terenie szkoły.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Otrzymuje ją uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

LEKTURY OBOWIĄZKOWE DLA KLASY IV WEDŁUG NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ 2017

1. Jan Brzechwa, *Akademia pana Kleksa*.
2. Janusz Christa, *Kajko i Kokosz. Szkoła latania* (komiks)
3. René Goscinny, Jean-Jacques Sempé, *Mikołajek* (wybór opowiadań)
4. Adam Mickiewicz, *Powrót taty, Pani Twardowska, Pan Tadeusz* (opisy)
5. Joanna Olech, *Dynastia Miziołków*
6. Józef Wybicki, *Mazurek Dąbrowskiego*
7. Wybrane podania i legendy polskie
8. Wybrane baśnie polskie i europejskie, w tym:
 - Charles Perrault, *Kopciuszek, Kot w butach, Sinobrody*;
 - Aleksander Puszkin, *Bajka o rybaku i rybce*,
 - Jeanne Marie Leprince de Beaumont, *Piękna i Bestia*
9. Wybrane wiersze Władysława Bełzy, Jana Brzechwy, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Joanny Kulmowej, Juliana Tuwima.

LEKTURY UZUPEŁNIAJĄCE DLA KLASY IV WEDŁUG NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ 2017

1. Adam Bahdaj, *Kapelusz za 100 tysięcy*.
2. Frances Hodgson Burnett, *Tajemniczy ogród* lub inna powieść
3. Janusz Korczak, *Król Maciuś Pierwszy*.
4. Maria Kownacka, Zofia Malicka, *Dzieci z Leszczynowej Górki*
5. Selma Lagerlöf, *Cudowna podróż*
6. Sat-Okh, *Białe mustang*
7. Wybór innych tekstów kultury, w tym utwory dla dzieci i młodzieży; film i spektakl teatralny z repertuaru dziecięcego; wybrane programy telewizyjne.

Spośród lektur uzupełniających, nauczyciel uczący przedmiotu, wybiera dwa utwory literackie do omówienia na lekcji.

SZCZEGÓŁOWE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW KLASA VII

I. Kształcenie literackie i kulturowe				
Cele kształcenia	Konieczne	Podstawowe	Rozszerzające	Dopelniające
	2	3	4	5
Czytanie utworów literackich	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat; wymienia cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów; - dokonuje interpretacji głosowej czytanych i wygłaszanych tekstów. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak obok, oraz: <ul style="list-style-type: none"> - przypisuje utwór literacki do właściwego rodzaju literackiego; 	<ul style="list-style-type: none"> - jak obok, oraz: <ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: pamiętnik, dramat, komedia, fraszka, hymn, sonet, pieśń, tren, ballada - wymienia ich podstawowe cechy - wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, tekst poboczny (didaskalia), monolog, dialog; - określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> - jak obok, oraz: <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje w tekście literackim: symbol, alegorię, eufemizm, neologizm, zdrobnienie, zgrubienie i określa ich funkcje; - określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną; - określa znaczenia symboliczne w tekstach kultury; - wykorzystuje w objaśnianiu sensów tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze
Czytanie tekstów kultury	<ul style="list-style-type: none"> - nazywa elementy dzieł sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia) 	<ul style="list-style-type: none"> - jak obok, oraz: <ul style="list-style-type: none"> - określa wartości estetyczne poznawanych tekstów kultury. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak obok, oraz: <ul style="list-style-type: none"> - próbuje interpretować samodzielnie dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźb, fotografia). 	<ul style="list-style-type: none"> - jak obok, oraz: <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie i trafnie interpretuje dzieła sztuki (obraz, grafika, rzeźba, fotografia); - wyjaśnia funkcję i rolę dzieł sztuki.

II. Kształcenie językowe

Cele kształcenia	Konieczne	Podstawowe	Rozszerzające	Dopełniające
	2	3	4	5
Gramatyka języka polskiego	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny, rodzinę wyrazów, podstawę słowotwórczą, rdzeń i formant w wyrazach pochodnych; wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu; - zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy; - uczeń wie, na czym polega grzeczność językowa 	<ul style="list-style-type: none"> - jak obok, oraz: - rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, stosuje imiesłowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie; 	<ul style="list-style-type: none"> - jak obok, oraz: - rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone; - uczeń wie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> - jak obok, oraz: - odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie. - rozumie znaczenie homonimów; - wyróżnia środowiskowe odmiany języka.
Ortografia i interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> - posiada wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak obok, oraz: - w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak obok, oraz: - wykorzystuje wiedzę o wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych. 	<ul style="list-style-type: none"> - jak obok, oraz: - poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne.

III. Tworzenie wypowiedzi

Cele kształcenia	Konieczne	Podstawowe	Rozszerzające	Dopelniające
	2	3	4	5
Retoryka i stylistyka praktyczna	- rozróżnia i wskazuje środki perswazji w tekstach reklamowych, określa ich funkcję.	- jak obok, oraz: - wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych;	- jak obok, oraz: - funkcjonalnie wykorzystuje retoryczne środki językowe oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę;	- jak obok, oraz: - tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych;
Mówienie i pisanie	- tworzy wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka;	- jak obok, oraz: - wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, np. skraca, streszcza, rozbudowuje.	- jak obok, oraz: - tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: recenzja, rozprawka;	- jak obok, oraz: - odróżnia informacje o faktach od opinii; - rzetelnie z poszanowaniem praw autorskich, korzysta z informacji; - stosuje zasady higieny pracy umysłowej

LEKTURY OBOWIĄZKOWE DLA KLASY VII WEDŁUG NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ 2017

1. Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*
2. Aleksander Fredro, *Zemsta*
3. Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym tren I, V, VII, VIII
4. Ignacy Krasicki, *Żona modna*
5. Adam Mickiewicz, *Reduta Orzona, Śmierć Pułkownika, Świtezianka, II część Dziadów, Pan Tadeusz* (historia Polski)
6. Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis, Latarnik*
7. Stefan Żeromski, *Silaczka*
8. Wybrane wiersze: Cypriana Kamila Norwida, Bolesława Leśmiana, Mariana Hemara, Kazimierza Wierzyńskiego, Jana Lechonia, Jerzego Lieberta.

LEKTURY UZUPEŁNIAJĄCE DLA KLASY VII WEDŁUG NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ 2017

1. Agatha Christie, wybrana powieść kryminalna
2. Ernest Hemingway, *Stary człowiek i morze*
3. Helena Keller, *Widzieć przez trzy dni*
4. Nancy H. Kleinbaum, *Stowarzyszenie Umarłych Poetów*
5. Beata Obertyńska, *Z domu niewoli* (fragmenty)
6. Henryk Sienkiewicz, *Krzyżacy*
7. Melchior Wańkowicz, *Ziele na kraterze* (fragmenty)
8. Wybór innych tekstów kultury.

Spośród lektur uzupełniających, nauczyciel uczący przedmiotu, wybiera dwa utwory literackie do omówienia na lekcji.